

СИЛАБУС

з дисципліни «Конкурентоспроможність підприємства» на отримання ступеню вищої освіти «магістр» за спеціальністю 051 «Економіка»

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 14 годин – лекції, 16 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота, залік.

Викладач курсу – Сєвідова Ірина Олександрівна д.е.н., доцент, доцент кафедри маркетингу та медіакомунікацій (<http://new.khntusg.com.ua/staff/sievidova-irina-oleksandrivna>)

ОПИС КУРСУ

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Глобальна економіка», «Управління економічною діяльністю підприємства».

Постреквізити. Опанування студентами навичок застосування методів та функцій управління конкурентоспроможністю підприємства дозволить ефективно використовувати інструменти конкурентної поведінки в організаційно-економічній діяльності суб'єктів господарювання.

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги). Структуру та зміст курсу побудовано на основі узагальнення реальної практики управління конкурентоспроможністю суб'єктів різних сфер діяльності. Опановуючи курс, здобувач вищої освіти має усвідомити сучасну методологію та інструментарій конкурентної поведінки господарюючих суб'єктів. По завершенні вивчення курсу здобувач вищої освіти має: розуміти, що конкурентна політика організації є вирішальною в забезпеченні її ефективного функціонування в сучасних умовах і саме через це спеціалісту потрібне знання основ, категорій та принципів управління конкурентоспроможністю підприємства; формування конкурентоспроможності є складним та динамічним процесом, який потребує постійного моніторингу та оцінювання за допомогою методів стратегічного аналізу з метою формування конкурентної стратегії організації.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- основні складові конкурентного середовища та вміти обирати ефективний спосіб забезпечення ефективного функціонування системи управління якістю;
- орієнтуватися в можливостях розробки програми підвищення конкурентоспроможності підприємства;
- методики оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства та розрахунків основних показників системи управління якістю;
- характеристики та ознаки видів та типів конкурентних стратегій;
- особливості державної політики в сфері регулювання конкуренції;
- сучасні проблеми забезпечення якістю вітчизняні товари та послуги.

вміти:

- абстрактно мислити, мати навички пошуку, опрацювання, аналізу та синтезу інформації;
- проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності;
- здійснювати економічний аналіз, аудит та консалтинг;
- вести бізнес і розвивати його в умовах конкурентної боротьби;
- планувати та управляти часом при проведенні досліджень;
- проводити дослідження, генерувати нові ідеї, здійснювати інноваційну діяльність;
- володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення, функціонування та забезпечення сталого розвитку підприємницьких структур;
- демонструвати вміння оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємства з урахуванням ризиків;

- керувати проектом розвитку підприємницької діяльності на внутрішньому та зовнішньому ринках із застосуванням новітніх методів управління;
- представляти результати аналітичних досліджень та власних розробок щодо підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств та якості їх товарів та послуг.

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою викладення дисципліни «Конкурентоспроможність підприємства» є освоєння теоретичних засад конкурентоспроможності підприємства, а саме: сутність конкурентоспроможності як категорії і як властивості підприємства ринкової економіки; конкурентне середовище підприємства, його конкурентні переваги та конкурентні стратегії; конкурентоспроможність товару, підприємства та методи її оцінки; системи та процеси управління конкурентоспроможністю; процеси забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Предметом вивчення дисципліни «Конкурентоспроможність підприємства» є процес формування конкурентних стратегій підприємств і прийняття рішень стосовно роботи підприємств на різних ринках з урахуванням конкурентної складової та особливостей конкурентної поведінки на сучасному етапі.

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладення курсу, є:

- формувати у студентів систему знань, необхідних для забезпечення конкурентоспроможності сучасних вітчизняних підприємств;
- вивчити ключові проблеми конкуренції та конкурентоспроможності товарів, послуг, підприємств різних галузей;
- набути уміння визначати й оцінювати показники і фактори конкурентоспроможності підприємств різних типів, розробляти програми її підвищення;
- сформувати навички аналізу форм і методів конкуренції в трансформаційний період;
- формувати та обирати оптимальні стратегії українських підприємств.

Компетентності, що забезпечуються. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентності щодо формування цілісної уяви про процеси, які притаманні організації конкурентоспроможної діяльності підприємства, а також формування здатностей:

- володіння новітніми підходами щодо оцінювання конкурентоспроможності підприємств;
- формування у здобувачів вищої освіти умінь і навичок щодо використання набутих знань для практичної реалізації завдань конкурентної політики підприємств;
- уміння визначати показники обсягів, динаміки, результативності та ефективності діяльності;
- засвоєння механізму організації та здійснення конкурентоспроможної діяльності підприємств;
- уміння застосовувати емпіричні та статистичні дані, інформаційні матеріали для аналізу стану економічного середовища з метою вибору конкурентних стратегій;
- володіння методиками проведення порівняльного аналізу щодо загроз та переваг для підприємств при виході на різні сегменти товарних ринків з метою забезпечення їх конкурентоспроможного розвитку;
- здатність проводити оцінку конкурентоспроможності підприємств аграрного сектору та розробляти управлінські рішення щодо її формування в глобальній економіці.

Результати навчання. В результаті вивчення курсу студенти можуть використовувати різні методи і форми аналізу конкурентоспроможності товару, підприємства; застосовувати різні системи планування, контролю та оцінювання конкурентоспроможності підприємства; вибирати систему економічних показників для діагностування та оптимізації роботи підприємства; оцінювати конкурентоспроможність підприємств аграрного сектору та розробляти управлінські рішення щодо її формування в глобальній економіці.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. «Теоретичні та методологічні основи конкурентоспроможності підприємств»

Тема 1. Теоретичні основи конкурентних відносин.

Тема 2. Конкурентне середовище підприємства та його діагностика.

Тема 3. Конкурентоспроможність, конкурентні переваги і конкурентний потенціал підприємства.

Тема 4. Методологія аналізу конкурентних переваг підприємства.

Тема 5. Аналіз діяльності конкурентів і прогноз положення підприємства в галузі.

Змістовий модуль 2. «Формування конкурентних стратегій підприємств»

Тема 6. Оцінювання конкурентоспроможності продукції.

Тема 7. Оцінка конкурентоспроможності персоналу, підприємства, галузі, держави.

Тема 8. Оцінювання конкурентоспроможності торговельної марки.

Тема 9. Конкурентні стратегії.

Тема 10. Розробка маркетингової стратегії підприємства відповідно до результатів конкурентного аналізу.

Тема 11. Соціальна відповідальність і конкурентоспроможність підприємства.

Тема 12. Особливості конкурентних відносин в Україні. Перспективи розвитку українських підприємств.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: **модуль 1** – 50 % семестрової оцінки; **модуль 2** – 50 % семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>